

TRETS CARACTERÍSTICS DE L'ADOLESCENT. Curs 99/00

L'adolescència és l'etapa de la vida que s'inicia amb la pubertat i acaba quan s'assoleix l'estatus social d'adult. La situació cronològica d'aquests límits és imprecisa.

Als països industrialitzats aquest procés pot durar deu anys. La infantesa té la seva fi natural entre els deu i els catorze anys. Entre la fi de la infantesa i allò que ja es pot anomenar edat adulta se situa l'adolescència.

. Per a uns es tracta d'una etapa més, amb la mateixa quantitat i el mateix tipus de problemes que qualsevol altra, per a d'altres és un període caracteritzat per grans oscil·lacions en el comportament, rebuig de les normes establertes, rebel·lió i un reguitzell de conflictes.

No es pot generalitzar sobre la manera de ser dels adolescents. Els joves comparteixen una sèrie de situacions i problemes comuns, com ara la necessitat de preparar-se per al futur, treballar per subsistir i ser membres lliures i responsables de la societat, i establir la pròpia identitat. Però les experiències vitals no són les mateixes per a tots des del moment en què els ambients són diferents.

. Període caracteritzat per l'interès per l'altre sexe, les experiències sexuals i l'intent d'exercir rols adults.

En les societats occidentals la infantesa es caracteritza per ser una etapa de joc despreocupat, d'estudi i d'una sèrie d'activitats en general molt diferents de les de l'adult, i amb poques responsabilitats. L'adolescència és un llarg període intermedi en què el subjecte comença l'aprenentatge dels rols de l'adult.

. Desenvolupament intel·lectual:

Canvi qualitatiu en les estructures cognoscitives del nen, que el porten a assolir la maduresa en aquest camp. L'adolescent ja és capaç de pensar d'una manera abstracta, flexible i efectiva, sense necessitat de fer referències concretes. Pot imaginar totes les conseqüències lògiques d'una hipòtesi, raonar i trobar una solució als problemes sense estar condicionat per la percepció immediata, el coneixement personal o l'experiència passada.

La seva capacitat d'aplicar la lògica abstracta al món que l'envolta li permet imaginar possibilitats ideals i adoptar unes creences, però en comparar-les amb el món real de vegades es troba que no concorden. Això el mena a criticar els adults i prendre una postura inconformista. L'adolescent es torna introspectiu, analític i autocrític perquè comença a dirigir el seu pensament cap endins.

El jove conceptualitza els seus pensaments i reflexiona sobre el que pensen els altres; això és una forma d'egocentrisme. Com que es creu el centre d'atenció, reflecteix en els altres les creences pròpies: si s'agrada, pensa que tots l'admoren, però si no està satisfet d'ell mateix, creu que tothom el critica. Per poder establir relacions mútues amb qui l'envolta, cal que es produeixi un descentrament, un canvi de perspectiva de si mateix i dels altres; això s'assoleix amb la maduració.

. Formació de la identitat

La formació i consolidació de la identitat és probablement l'adquisició més important que es fa durant l'adolescència. L'ésser humà necessita tenir un conjunt coherent i consistent d'ideals, d'objectius i de necessitats per orientar la seva acció i que siguin norma per a la seva conducta.

La societat actual crea una situació de provisionalitat que no facilita trobar respostes satisfactòries; al capdavant s'endarrereix la maturació, ja que cada vegada és més exigent amb el jove abans de permetre-li d'actuar com un adult. L'adolescent assoleix el sentit de la identitat quan descobreix el propi destí en la vida.

INDICACIONS PELS PARES

- **Destinar temps a escoltar als fills. Compartir vivències i experiències, més que no pas donar consells. Cal estar disponibles, accessibles.**
- **Posar límits a les seves demandes. Mantenir normes familiars clares. Si no mantenen unes normes clares, els pares poden veure's desbordats per les crisis adolescents. La resistència a la norma familiar forma part del conjunt de comportaments habituals del jove i, per tant, els pares no hi ha de donar més importància ni modificar els seus costums per aquest motiu.**
- **Ajudar-los fent el seguiment dels seus estudis. Cal que els pares tinguin informació de com van els fills, que els hi agrada, on tenen dificultats, quines son les seves habilitats...**